

Nieuwegein**Organisatie, Personeel & Financiën****Contactpersoon** Ronnie Hunting**Telefoon** (030) 607 13 93**E-mail** gemeente@nieuwegein.nl

Rekenkamercommissie Nieuwegein
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 9 juli 2020**Kenmerk****Zaaknummer****Berichtnummer****Onderwerp** Reactie rapport quick
scan processen

Geachte leden van de rekenkamercommissie,

Op 17 juni jongleden heeft u het resultaat van de quick scan fiscale processen aan ons aangeboden met het verzoek onze reactie op dit rapport kenbaar te maken. Middels deze brief maken wij graag van die gelegenheid gebruik.

Op de eerste plaats willen wij u danken voor de wijze waarop u met de ambtelijke organisatie heeft samengewerkt bij de totstandkoming van dit rapport. Het rapport verschijnt op een moment waarop we met elkaar kunnen vaststellen dat de fiscale omgeving, waarin gemeenten opereren, de afgelopen jaren steeds complexer is geworden. Zo is de relatie met de belastingdienst verschoven van principle-based (geest van de wet) naar veel meer rule-based (letter van de wet). Een beweging die mede van invloed is geweest op de wijze waarop de gemeente zich verhoudt tot de belastingdienst. De onderlinge contacten zijn daardoor veel formeler en de belastingdienst biedt minder ruimte voor vooroverleg of andersoortige afstemming aan de voorkant.

Daarnaast is de wet- en regelgeving gewijzigd en op diverse onderdelen veel complexer geworden. Dat betekent dat we in onze boekhouding veel meer maatwerk, passend bij steeds meer bijzondere situaties, moeten aanbrengen. De invoering van de vennootschapsbelasting (Vpb) voor lagere overheden heeft een compleet nieuw boekhoudkundig vraagstuk met zich meegebracht met daaraan gekoppeld een extra set aan administratieve handelingen en controles. Ook heeft de intrekking van het sportbesluit een wijziging van het speelveld met zich meegebracht, waarop wij met partners in de stad op het gebied van sport samen optrekken. Deze wijziging heeft eveneens verregaande financiële en administratieve gevolgen.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben geleid tot aanpassing in onze processen met betrekking tot het administreren, controleren en aangeven van belastingzaken, maar blijven onze aandacht vragen voor verdere aanscherping

van interne afspraken. Daarnaast brengen ze aanzienlijk grotere risico's met zich mee voor gemeenten ten aanzien van de BTW, Vpb en loonheffing. En mede om die reden zijn wij ruim een jaar geleden gestart met het opzetten van een zogenaamd tax control framework (TCF). Met dit TCF werken we toe naar een situatie waarin wij de risico's op fiscaal terrein beter in beeld hebben en, waar nodig, van beheersmaatregelen kunnen voorzien. Een situatie waarin ook de informatieverstopping aan belanghebbenden intern, maar ook extern zoals de belastingdienst en de accountant op orde blijft. Waarbij wij, kennisnemend van uw rapport, opmerken dat de organisatie qua uitvoering reeds grotendeels op orde is, maar we moeten versterken in de beleidsmatige en tactische sturing. Daarnaast dient de zogenaamde audit trail (dossiervorming) te worden verbeterd.

Op dit moment wordt aan het TCF de laatste hand gelegd. De implementatie daarvan krijgt direct na de zomer een vervolg en zal doorlopen tot in 2021. Daarmee is het een bouwsteen voor de rechtmatigheidsverantwoording die wij als college over het boekjaar 2021 zullen moeten afgeven. Vanwege de samenloop met uw onderzoek hebben we de inzichten, die hieruit naar voren kwamen, maximaal in het TCF verwerkt. In die zin kunnen we dan ook melden dat veel aanbevelingen uit het rapport een plaats hebben gekregen in dat TCF. In dat licht is het ook goed te wijzen op het naschrift dat in het rapport is opgenomen dat laat zien dat de organisatie voortdurend stappen zet om fiscaal beter in control te komen. En waardoor bevindingen in het naschrift terecht gekomen zijn die ten tijde van het onderzoek al gerealiseerd waren.

Bij het implementeren en uitvoeren van het TCF, en daarmee met het geven van een vervolg aan uw aanbevelingen, past één kanttekening. Momenteel beschikt de gemeente over 0,7 fte eigen capaciteit en hebben we de beschikking over een budget van € 50.000 voor het inhuren van expertise in verschillende (complexere) dossiers. In de koersnota 2021 hebben we de implementatie van het TCF reeds genoemd en ook aangegeven dat in aanloop naar de begroting 2021 de noodzakelijke capaciteit voor de uitvoering in beeld wordt gebracht en financieel in de begroting verwerkt.

De volgende aanbevelingen uit het rapport nemen wij niet over, maar willen wij op een andere manier wel recht doen. Allereerst betreft dit het opstellen van een fiscale nota. Wij zien voor zowel de raad als voor het college van B&W weinig tot geen kaderstellende rol op dit thema. Het gaat sec om het toepassen en uitvoeren van hogere wet- en regelgeving, waarbinnen geen ruimte is voor zelfstandige keuzes. Vanzelfsprekend moet het toepassen en uitvoeren wel goed gebeuren en daar zijn wij als college op aanspreekbaar.

Datzelfde geldt voor de fiscale adviescommissie die wordt voorgesteld. De meerwaarde die daarmee wordt beoogd, willen wij liever op een andere wijze realiseren. Dit doen wij allereerst door de interne informatieketen te verbeteren. Ten tweede willen we de informatievoorziening over fiscale aspecten naar de raad verbeteren. Dit doen wij door in raadsvoorstellen, bij onderwerpen waar sprake is van fiscale consequenties, hier expliciet in de financiële paragraaf aandacht aan te besteden (met eventuele verwijzing naar onderliggende fiscale adviezen). Daarnaast zijn wij voornemens in de financiële beheersverordening, die dit najaar wordt geactualiseerd, een extra artikel op te nemen waarin we vastleggen dat bij grote projecten met een sterk fiscale component bij de start van het project aandacht wordt besteed aan de fiscale consequenties. Op deze wijze zijn wij van mening dat de gemeenteraad, ten aanzien van die fiscaliteit, beter in positie komt.

Wij delen met u dat bij de toetsing van college- en raadsvoorstellen de fiscale controle versterkt kan worden. Dat betekent volgens ons niet dat dit in het format moet worden aangepast, maar wel in het onderliggende werkproces. Een kopje in een format is immers geen garantie dat de toets goed wordt uitgevoerd. Het maakt deel uit van de integrale financiële controle. Wij zullen maatregelen treffen om deze controle te versterken.

Wij hechten bij de inzet van complexe dossiers juist aan borging van het benodigde kennisniveau door het inzetten van een extern adviseur. Deze heeft veel frequenter te maken met ingewikkelde fiscale vraagstukken en kan de continuïteit die nodig is beter borgen. Wij delen met u het belang van continuïteit en kwaliteit, maar gezien de complexiteit van fiscale vraagstukken vanuit de gewijzigde regelgeving achten wij de geborgde inzet van externe inhuur van essentieel belang.

Bladnummer 4/4

Kenmerk

Onderwerp Reactie rapport quick scan processen

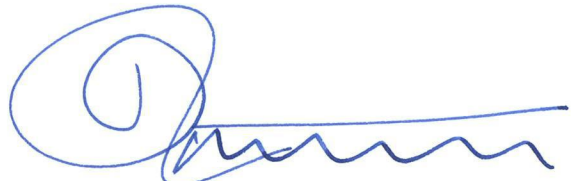
Tot slot

We zullen bij de implementatie van de verbeteringen moeten zoeken naar een balans tussen het uitsluiten van alle risico's en de extra inzet van capaciteit. Wij zullen bij de begroting 2021 de raad een voorstel voorleggen hoe om te gaan met dit dilemma. We constateren in ieder geval dat de fiscale omgeving waarin gemeenten hun werk verrichten zodanig is veranderd dat flinke aanpassingen intern nodig zijn geweest en nog steeds nodig zijn. Om daar verdere verbetering in aan te brengen, is het uitgebrachte rapport duidelijk van toegevoegde waarde.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

BIA

Ellie Liebregts
Secretaris

Frans Backhuijs
burgemeester

Bijlagen

Kopie aan